

31. mars 2015

Kvartalsrapport

SpareBank
MODUM

Delårsregnskap per 1. kvartal 2015

Hovedpunkter fra regnskapet per 31. mars 2015

- Resultat før skatt: 21,6 mill. kr (19,8 mill. kr)
- Forvaltningskapital: 6 492 mill. kr (5 994 mill. kr)
- 12 mnd. vekst i utlån inkl. overført til SpareBank1 Boligkreditt AS: 5,0 % (10,0 %)
- 12 mnd. vekst i innskudd: 10,6 % (10,5 %)
- Rentenetto: 1,84 % (1,87 %)
- Egenkapitalavkastning etter skatt: 8,7 % (8,9 %)
- Kostnadsprosent (ekskl. kurstap): 52,4 % (55,3 %)
- Kapitaldekning, 15,3 % (16,3 %)

Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor.

Stabilt resultat og god drift 1. kvartal 2015.

Hovedtrekk:

- Stabil inntektsutvikling i underliggende bankdrift
- Kostnadseffektivitet
- God soliditet, innskuddsdekning og tilgang på likviditet
- Lav utlånsvekst til bedriftskunder
- Lave tap og mislighold

Modum Sparebank oppnådde i årets tre første måneder et resultat på 16,7 mill. kr (15,3 mill. kr) og en avkastning på egenkapitalen på 8,7 % (8,9 %) Resultat før skatt ble 21,6 mill. kr (19,8 mill. kr). Det gode resultatet tilskrives positiv inntektsutvikling sammenlignet med tilsvarende periode i 2014.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter utgjorde 31. mars 29,6 mill. kr (27,6 mill. kr). Det er kostnadsført 0,9 mill. kr i sikringsfondavgift klassifisert som rentekostnad i perioden (0,6 mill. kr) Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS har blitt redusert med 164,8 mill. kr 1. kvartal 2015. i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde rentenettoen i årets første tre måneder 1,84 % (1,87 %).

Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt AS føres som provisjonsinntekt. Per mars utgjør disse provisjonsinntektene 5,0 mill. kr (7,7 mill. kr). Netto renteinntekter inklusiv ovennevnte provisjonsinntekter viser en reduksjon på 0,7 mill. kr. sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Dette skyldes lavere rentemarginen som følge av sterk konkurranse om gode boliglånskunder og lave pengemarkedsrenter.

Per 31. mars har banken overført boliglån for 1 808,7 mill. kr til SpareBank 1 Boligkreditt AS (1 973,5 mill. kr). Tilgjengelig volum for overføring var ved slutten av perioden 1 019 mill. kr.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter utgjorde per 31. mars 12,3 mill. kr (14,8 mill. kr). Nedgangen på 2,5 mill. kr forklares i hovedsak med nedgangen i provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Eiendeler i felles kontrollert virksomhet

Bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest I AS er på hhv. 7,5 % og 5,25 %. Eierandelene er uendret siden i fjor. Eierandelene gir en andel av resultatet på 4,4 mill. kr (3,4 mill. kr) i Samarbeidende Sparebanker AS, inntektsøkningen skyldes resultatforbedringer i SpareBank 1 Gruppen. Og 0,6 mill. kr (0,8 mill. kr) i Samarbeidende Sparebanker Bankinvest I AS. Investeringene er bokført etter kostmetoden, og resultatet fra investeringen er således ikke innarbeidet i regnskapet.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde ved utgangen av mars 23,9 mill. kr (23,6 mill. kr). Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter eksklusiv verdiendring på verdipapirer utgjorde per 31. mars 52,4 % (55,3 %).

Tap og Mislighold

Pr 31. mars var det bokført netto tap på utlån med - 0,05 mill. kr (2,5 mill. kr). Periodens tapskostnader består av endring i individuelle nedskrivninger, netto konstaterte tap og endring i gruppevise nedskrivninger. Banken har i 2015 økt de gruppevise nedskrivningene med 0,2 mill. kr.

Misligholdte utlån over 90 dager utgjorde per 31. mars 50,3 mill. kr (56,8 mill. kr), tilsvarende 0,9 % (1,1 %) av brutto utlån. Taps og misligholdssituasjonen er spesifisert i note.

Styret har lagt vekt på at banken skal ha en moderat risikoprofil, og historisk har banken hatt lave tap på utlån og garantier. Banken har i sin kredittvurdering tatt tilbørlig hensyn til aktuelle risikofaktorer. Styret anser de avsetninger/nedskrivninger som er gjennomført i regnskapet som tilstrekkelig til å møte verdifall på dagens utlån og garantier

Balanseutvikling

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av mars i år 6 492,4 mill. kr, en økning på 8,3 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes i hovedsak vekst i utlån til kunder på egen bok. Volum utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er redusert fra 1 973,5 mill. kr per 31. mars 2014 til 1 808,7 mill. kr 31. mars 2015.

Brutto utlån inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 4,7 % (10,0 %) siste 12 måneder og var 7 411,3 mill. kr ved utgangen av mars 2015. Utlån til personkunder har økt med 5,4 % siste året, mens utlånsøkningen til bedriftskunder var 2,6 %. Andelen utlån til personmarkedet utgjør 75,9 % inkludert volum overført til Boligkreditt.

Innskudd fra kunder økte i siste 12-månedersperiode med 10,6 % (10,5 %). Innskuddsdekning ved utgangen av mars var 83,0 % (82,4 %).

Verdipapirporteføljen, inkl. aksjer og fond var 565,2 mill. kr (497,6 mill. kr) ved utgangen av mars. Av det totale beløpet utgjør strategiske og langsiktige investeringer 190,7 mill. kr.

Kapitaldekning

Nye kapitaldekningsregler i henhold til CRD IV/Basel III har medført blant annet endrede regler om kapitalkrav i Norge som trådte i kraft fra og med 30. september 2014.

Per 31. mars 2015 var bankens rene kjernekapitaldekning 15,3 %. Resultatet hittil i år er ikke med i beregningen.

Overgangsreglene som er vedtatt gir en positiv effekt på ren kjernekapital som vil nøytraliseres mot kjernekapital frem mot 1. januar 2019.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Risikoforhold utsiktene fremover

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Det har de siste årene vært relativt lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåkning av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Gruppen, hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen vil være avhengig av den økonomiske utviklingen i Norge generelt og i bankens markedsområde spesielt. Fra det lave taps nivået de siste årene er det sannsynlig at banken kan oppleve en viss økning i tap i kommende perioder. Banken er inntjenings- og soliditetsmessig forberedt på dette og styret vurderer kredittkvaliteten som god.

Det har vært godt tilgang på markedsfinansiering hittil i år og marginene har gått ned. Styret forventer at tilgangen til markedsfinansiering vil være god også fremover. Banken arbeider løpende med å tilpasse seg besluttede og forventede reguleringer blant annet innenfor likviditets- og soliditetsområdet. Isolert sett vil disse endringene kunne bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Banken har et betydelig utlånsvolum som er klargjort for eventuelt salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS som er bankens viktigste fundingkilde.

Det oppleves fortsatt å være sterk konkurransen om gode boliglånskunder. Basert på forventningene om fortsatt sterk konkurranse og lave pengemarkedsrenter vil det kunne komme justeringer av bankens utlåns- og innskuddsrenter som kan komme til å redusere fremtidig inntjening.

Styret er tilfreds med bankens resultat i årets tre første måneder, og forventer et godt resultat for 2015.

Vikersund, 13.05.2015

Styret i Modum Sparebank

RESULTATREGNSKAP

(beløp i hele tusen)	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
Renteinntekter o.l. inntekter	57.923	59.331	244.447
Rentekostnader o.l. kostnader	28.372	31.758	130.459
Netto rente og provisjonsinntekter	29.551	27.573	113.988
Utbytte og andre inntekter av verdipap. med var. avkast.	3.618	262	26.131
Provisjonsinntekter og inntekt. fra banktjenester	13.323	16.064	58.962
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1.056	1.241	4.962
Netto gevinst(tap) av valuta og verdipapirer	-178	3.251	12.476
Andre driftsinntekter	143	85	587
Lønn og andre personalkostnader	13.431	13.415	54.325
Administrasjonskostnader	6.344	6.667	26.294
Avskrivninger av varige driftsmidler	918	923	3.693
Andre driftskostnader	3.196	2.634	9.837
Resultat før tap	21.512	22.355	113.034
Tap på utlån, garantier mv.	-46	2.514	-2.393
Nedskrivning og gevinst på verdipap. som holdes på l.sikt			
Resultat av ordinær drift før skatt	21.558	19.841	115.427
Skatt på ordinær resultat	4.892	4.562	22.706
Resultat av ordinær drift etter skatt	16.667	15.279	92.721

BALANSE

(beløp i hele tusen)	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	24.715	20.682	63.969
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	226.643	310.940	260.093
Utlån til og fordringer på kunder	5.602.581	5.104.634	5.585.714
- Individuelle nedskrivninger utlån og fordringer på kunder	3.352	18.463	5.253
- Gruppenedskrivninger utlån og fordringer på kunder	13.600	16.600	13.400
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	346.341	239.699	301.281
Aksjer	170.345	174.076	170.640
Eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	48.557	83.801	48.557
Imatriell eiendeler	8.344	4.716	3.874
Varige driftsmidler	43.431	42.742	42.350
Andre eiendeler	8.170	23.271	8.750
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	30.185	24.284	19.535
SUM EIENDELER	6.492.360	5.993.780	6.486.109
Gjeld og egenkapital			
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.652.230	4.206.844	4.676.806
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer	956.205	996.025	970.839
Annen gjeld	41.673	41.626	36.883
Påløpte kostnader og forskuddsbet. inntekter	30.719	32.192	9.667
Avsetninger til forpliktelse og kostnader	28.193	12.432	11.638
Sum gjeld	5.709.020	5.289.120	5.705.835
Opptjent egenkapital	766.673	689.381	780.274
Periodens resultat etter skatt	16.667	15.279	
Sum egenkapital	783.341	704.660	780.274
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	6.492.360	5.993.780	6.486.109
Poster utenom balansen			
<i>Betingende forpliktelse</i>			
Garantier	191.365	245.198	219.875
Pantstillelser	110.000	50.600	110.000
Derivater	515.000	585.000	475.000

KAPITALDEKNING per 1. Kvartal 2015

Nye kapitaldekningsregler i henhold til CRD IV/Basel III ble innført i Norge 1. juli 2014 med overgangsbestemmelser som innebærer full gjennomføring fra 1. januar 2019. Fra og med 1. juli 2014 ble det innført nye bufferkrav jfr. Finansieringsvirksomhetsloven § 2-9e. Pr 31. mars 2014 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 % og kravet til systemrisikobuffer 3 %. Disse kravene er i tillegg til kravet om at ansvarlig kapital skal utgjøre minst 4,5 % av ren kjernekapital, slik at samlet krav til ren kjernekapital er 10 %. Sammenligningstallene er ikke omarbeidet slik at kapitaldekningen pr 31.03.14 er utarbeidet i henhold til tidligere Basel II regelverket.

Ansvarlig kapital	Kapitaldekning		
	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
	BASEL III	BASEL II	BASEL III
Opptjent egenkapital	758.676	686.039	770.760
Annen egenkapital	7.997	3.342	9.514
Egenkapital	766.673	689.381	780.274
AVA fradrag	-24		-27
Fradrag forutsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-6.091	-8.306	-4.725
Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner		-87.092	
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor **	-132.232		-116.614
Ren kjernekapital	628.326	593.983	658.908
Fondsobligasjon			
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor			
Kjernekapital	628.326	593.983	658.908
Tilleggskapital utover kjernekapital			
Tidsbegrenset ansvarlig kapital			
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor			
Tilleggskapital	-		-
Ansvarlig kapital	628.326	593.983	658.908
Risikovektet balanse*	4.101.444	3.645.775	3.979.484
Ren kjernekapitaldekning	15,3 %	16,3 %	16,6 %
Kjernekapitaldekning	15,3 %	16,3 %	16,6 %
Kapitaldekning	15,3 %	16,3 %	16,6 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5 %)	102.536		99.487
Motsyklisk buffer (0,0 %)	-		-
Systemrisikobuffer (3,0 %)	123.043		119.385
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	225.579		218.872
Tilgjengelig ren kjernekapital	443.761		479.831

* Spesifikasjon av risikovektet volum	Risikoveid beregningsgrunnlag:		
	31.03.2015		31.12.2014
Kredittrisiko			
Stater			-
Lokale og regionale myndigheter			-
Offentlig eide foretak			-
Multilaterale utviklingsbanker			-
Internasjonale organisasjoner			-
Institusjoner	147.799	102.825	161.501
Foretak	1.558.541	1.272.225	1.479.516
Massemarked	1.641	2.575	2.091
Pantesikkerhet i eiendom	1.913.443	1.857.338	1.909.854
Forfalte engasjementer	17.886	53.213	21.041
Høyrisiko-engasjementer			
Obligasjoner med fortrinnsrett	15.097	10.600	19.606
Andeler i verdipapirfond			
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	103.430	160.350	93.213
Sum kredittrisiko	3.757.838	3.459.125	3.686.823
Markedsrisiko			
Posisjonsrisiko for egenkapitalinstrumenter			
Posisjonsrisiko for gjeldsinstrumenter			
Sum markedsrisiko			
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	2.275		2.325
Operasjonell risiko	341.331	290.338	290.336
Fradrag gruppevis nedskrivninger		-16.600	
Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner		-87.088	
Sum risikovektet balanse	4.101.444	3.645.775	3.979.484

**I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende proSENTSATS:

i 2014: 20 prosent

i 2015: 40 prosent

i 2016: 60 prosent

i 2017: 80 prosent

Tap på utlån 1. kvartal 2015

Individuelle nedskrivninger

utlån og garantier	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
Individuelle nedskrivninger pr. 01.01	5.253	18.673	18.673
- periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivninger	1.545	-	13.545
+ økte individuelle nedskrivninger i perioden	-	-	200
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden inkl amortiseringseffekt	193		176
- tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	549	210	251
Sum individuelle nedskrivninger	3.352	18.463	5.253

Gruppenedskrivninger

	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
Gruppevisse nedskrivninger pr. 01.01.	13.400	14.000	14.000
+/- periodens endring i gruppevisse nedskrivninger	200	2.600	(600)
Gruppevisse nedskrivninger	13.600	16.600	13.400

Kostnadsført tap på utlån og garantier

	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	(1.839)	-	(18.136)
+/- periodens endring i gruppevisse nedskrivninger	200	2.600	(600)
+ periodens konstaterte tap som tidligere er avsatt som n	1.545	-	13.545
+ periodens konstaterte tap som tidligere ikke er avsatt s	61	-	2.670
+/- korreksjon for amortiserte nedskrivninger	0	-	265
+/- periodens inngang på tidligere perioders kostnadsført	(13)	(86)	(138)
Kostnadsført tap på utlån	(46)	2.514	(2.393)

Utvikling misligholdte og tapsutsatte engasjement

	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
Brutto misligholdte engasjement	50.279	56.846	25.567
- individuelle nedskrivninger	1.405	14.801	2.621
Netto misligholdte engasjement	48.875	42.045	22.946

Øvrige tapsutsatte engasjement:

	31.03.2015	31.03.2014	31.12.2014
Brutto tapsutsatte engasjement	9.878	12.895	12.828
- individuelle nedskrivninger	2.110	3.767	2.707
Netto tapsutsatte engasjement	7.768	9.128	10.122